

Plenární schůze Rady hospodářské a sociální dohody Kraje Vysočina č. 02/2022

ZÁPIS

pondělí 20. června 2022

13:30 hodin

Jihlava, Žižkova 57, Krajský úřad Kraje Vysočina, budova B, zasedací místnost B 3.16

Program:

1. Zahájení, schválení programu
2. Řešení migrační vlny v Kraji Vysočina, práce Krajského asistenčního centra pomoci Ukrajině
(V. Schrek, V. Novotný)
3. Úřad práce, krajská pobočka v Jihlavě – situace na trhu práce, pomoc ukrajinským uprchlíkům
(Š. Kubátová)
4. Diskuse, různé

Členské organizace:

Kraj Vysočina

Zaměstnavatelské a podnikatelské svazy Kraje Vysočina

Odborové svazy Kraje Vysočina

Hosté:

Mgr. Šárka Kubátová, ředitelka krajské pobočky Úřadu práce ČR v Jihlavě

1. Zahájení, schválení programu

V. Schrek zahájil jednání a omluvil pozdější příchod R. Dvořáka, Plenární schůze bude usnášeníschopná po jeho příchodu.

Z jednání se omluvil zástupce vládní tripartity D. Kadečka.

Přítomnými byl schválen program.

2. Řešení migrační vlny v Kraji Vysočina, práce Krajského asistenčního centra pomoci Ukrajině

V. Schrek

- do 30. 6. v ČR nouzový stav, zatím platí usnesení vlády schválené v souvislosti s nouzovým stavem
- Kraj Vysočina pravidelně svolává krizový štáb

- aktuální čísla na území kraje: k pobytu hlášeno 13254 osob, od začátku války prošlo Krajským asistenčním centrem pomoci Ukrajině (KACPU) 12121 osob, kraj pravidelně zjišťuje u Odboru azylové a migrační politiky (OAMP), jestli se koná i odliv zpět na Ukrajinu – potvrzených 50 osob, ale realita může být odlišná
- aktuálně odbaví KACPU průměrně 40 osob denně
- KACPU sídlí v Jihlavě na Tolstého v ul. (otevřeno všední den 8–17, o víkendech pohotovostní služba)
- činnost KACPU řídí HZS, dále jsou zde zástupci Policie, OAMP, Zdravotní pojišťovny; byla ukončena přítomnost Úřadu práce, Inspektorátu práce a Správy uprchlických zařízení (SÚZ), tyto instituce poskytují pomoc ve svých sídlech
- jako nouzové přístřeší pro první záchyt slouží stále CZ Loko Aréna – zde žadatel zůstává, než se prověří, jestli je oprávněn získat statut uprchlíka; pronajato do konce června kvůli potřebnému využívání sportovními organizacemi, kraj hledá náhradní prostory
- ubytování pro zvláště zranitelné skupiny osob – v Kraji Vysočina byla dvě místa: Kramolín (Ministerstvo obrany), Pouště u Třeště (Ministerstvo vnitra), oba objekty vytypoval Ústřední krizový štáb ČR; z Kramolína byli uprchlíci odvezeni do jiných zařízení, nadále fungují Pouště, kraj pravidelně komunikuje se starostou Třeště
- kraj navázal spolupráci s organizací Romodrom, měli se zapojit do pomoci v Pouštích, ale nemají personální kapacity, MPSV neschválilo Romodromu dotaci na potřebné úvazky, zatím je činnost Romodromem zajišťována, ale čekají na kompenzaci nákladů a hledá se proto náhradní řešení, pomoc přislíbila Charita
- kapacita ubytování je dlouhodobě udržitelná, k dnešnímu dni cca 500 volných míst, část uprchlíků bude přeubytovaná (protože ubytovací zařízení čeká turistická sezóna)
- většina příchozích o ubytování nepožádala, při příchodu na Vysočinu měli už zázemí zajištěno vlastními silami
- momentálně cca 10 žádostí za týden o ubytování, které se bez problémů daří vyřídit
- od 1. 4. vyplaceno 5,7 mil. Kč – kompenzace za ubytování (Ministerstvo vnitra)

V. Novotný

- momentálně se čeká na schválení Lex Ukrajina 3, schválila PS a nyní se projednává v Senátu – změna podmínek pro práci s uprchlíky, velká část povinností přejde na kraje
- uzavřelo se KACPU v Praze, je možné, že někteří uprchlíci budou migrovat po republice

Diskuse:

J. Hrb: přejde do povinností kraje i prověřování, jestli žadatel má nárok na statut uprchlíka?

V. Schrek: ne, toto zůstává v pravomoci Ministerstva vnitra (OAMP)

J. Forman: Je známo, kolik ze 13 tis. registrovaných osob jsou děti 15–18 let (tedy potenciální studenti středních škol od září 2022)?

V. Schrek: Čísla budou známá až po dokončení zápisů do škol. R. Krupičková doplní demografické údaje z informačního portálu dashboard (evidenční systém HUMPO). Ve věku 15–18 je 6,5 % z celkového počtu osob registrovaných k ubytování (tedy cca 860 studentů).

J. Kott: jak uvedl V. Novotný, připravuje se nová zákonná norma Lex Ukrajina, snahou je zapracovat možnost distančního vzdělávání pro případ, že by kapacitně nebylo možné zajistit pro všechny prezenční vzdělávání. MPSV provedlo průzkum, který dokládá, že 30 % příchozích Ukrajinců chce zůstat v ČR, 70 % není zatím rozhodnuto.

3. Úřad práce, krajská pobočka v Jihlavě – situace na trhu práce, pomoc ukrajinským uprchlíkům

Š. Kubátová – prezentace „Aktuální situace na trhu práce v Kraji Vysočina“

- ČR nejnižší podíl nezaměstnanosti v EU (2,3 %)
- Situace v Kraji Vysočina – nejvíce exponované je Třebíčsko (3 %), průměrná nezaměstnanost v kraji je 2,5 %
- Zdravá nezaměstnanost = 3 %
- Momentálně v Kraji počet volných pracovních míst převyšuje počet nezaměstnaných (na každé místo připadá 0,8 uchazeče).
- Nejvyšší poptávka je po dělnických a technických profesích (řidiči, svářeči, obsluha CNC strojů, obráběči), nedostatek uchazečů mají také gastronomické a lékařské obory.
- Úřad práce eviduje zvláště zaměstnávání Ukrajinců, v první uprchlické vlně se hlásili zaměstnavatelé, kteří chtěli pomoci uprchlíkům, počet volných míst pro Ukrajince se pohybuje kolem 700.
- Na Úřadu práce probíhá poradenský proces – po zúřadování humanitární dávky je s Ukrajinci rovnou řešeno zaměstnání, lehké problémy jsou s jazykovou bariérou.
- Úřad práce zřídil call centrum pro Ukrajince.

Š. Kubátová – prezentace „Dávky pomoci ukrajinským uprchlíkům“

- Sociální pomoc vyplácí Úřad práce podle zákona Lex Ukrajina, humanitární dávka je určena pro cizince s dočasnou ochranou, kteří se zdržují na území ČR, činí 5 tis. Kč měsíčně, humanitární dávka byla legislativou odsouhlasena na 6 měsíců, v prvním měsíci ji dostal každý, kdo odpovídal podmínkám, ve 2.–6. měsíci se váže výplata na příjmové a majetkové poměry cizince. Nezaopatřené děti mají nárok vždy, i když rodiče pracují.
- K 16. 6. 2022 bylo v Kraji Vysočina vyplaceno 28266 žádostí (141,3 mil. Kč).
- MPSV připravilo aplikaci, přes kterou výplata běží (lze osobně přes Úřad práce i digitálně).
- Úřad práce zažívá pravidelný čtvrtletní nápor díky sociální podpoře českých klientů, digitální vyplácení ukrajinské dávky pomohlo, aby úřady nezkolabovaly.
- Další dávka, kterou Úřad práce vyplácí, je příspěvek pro solidární domácnost. Nárok má fyzická osoba, která bezplatně poskytla ubytování cizinci s dočasnou ochranou. Nejde o ubytování v ubytovacím zařízení. Poskytuje se za kalendářní měsíce březen–červen 2022 ve výši 3000 Kč za ubytovanou osobu/měsíc, maximálně lze zohlednit 4 ubytované osoby v jedné domácnosti. Podmínkou je ubytování osoby v minimálně 16 po sobě jdoucích kalendářích dnech.
- Administrace příspěvku pro solidární domácnost je výhradně elektronicky.
- K 17. 5. 2022 bylo v Kraji Vysočina vyplaceno 23 tis. žádostí.
- V malé míře se vyplácí také adekvátní pomoc osobám, které nemají vízum – příspěvek na nejnужnější potřeby, Úřad práce posuzuje žádosti individuálně.

Diskuse:

R. Bence: firmy si drží převis zaměstnanců, v případě závažné ekonomické situace se mohou rázem stovky zaměstnanců dostat do registru Úřadu práce.

Š. Kubátová: potvrdila, že Úřad práce o této situaci ví, získat a zapracovat zaměstnance je složitý proces a proto se jich prozatím nechtějí firmy zbavovat, ale bude záležet na ekonomické situaci firem, zejména v této době na vývoji cen energií a na tom, na jak dlouho mají firmy nasmlouvané kontrakty.

V. Schrek: Kraj Vysočina zprostředkovává kompenzace za ubytování pro právnické osoby – byla vystavena rámcová smlouva, ke které bylo možné po dobu dvou měsíců přistoupit, nyní stop stav (protože počet nasmlouvaných ubytovacích míst je momentálně dostatečný).

Š. Kubátová: reagovala na dotaz, jestli se zvažuje zvýšení příspěvku na bydlení s ohledem na rostoucí ceny energií a zda existují už nyní problémové oblasti z hlediska energetických dopadů. Úřad práce takovou informaci zatím nemá. Nicméně při vyplácení příspěvků provádí už nyní Úřad práce průzkum, do kdy mají poživatelé příspěvku fixované smlouvy, aby MPSV mohlo s údaji pracovat.

V. Schrek: Jihlavou se šíří zvěsti o tom, že jsou propouštěni kmenoví zaměstnanci firem kvůli zaměstnávání Ukrajinců. V. Schrek požádal R. Benceho o prověření situace. Ten potvrdil, že je to milná informace, v žádné firmě se nic takového nerealizovalo. Nebyl by to logický krok, firmy potřebují stabilní a stálé zaměstnance. Jednalo se pouze o situaci, kdy jedna z firem se rozhodla, že část logistiky bude externě nakupovat a nebude ji realizovat sama, zaměstnanci v logistice dostali nabídku přejít do nové firmy za stávajících podmínek, někteří toho využili a odešli, dostali odstupné. Na jejich místa byli potom přijati Ukrajinci.

Š. Kubátová: výměnu českých zaměstnanců na ukrajinské by potvrdily i čísla Úřadu práce, což se nekonalo.

4. Diskuse, různé

R. Dvořák: omluvil svůj pozdější příchod, bylo to z důvodu jednání ve firmě Vývoj Třešť. Firma zvažovala ukončení činnosti (zdražení energií, válečný stav). Jedná se o 200 pracovních míst. Po dnešním jednání se zatím podařilo přimět firmu k pokračování v činnosti na další dva roky, za tu dobu se snad situace stabilizuje.

J. Hrb: poděkoval R. Dvořákovi za podporu Vývoje a jeho zaměstnanců.

R. Dvořák: vláda připravuje plošnou finanční výpomoc z důvodu rizika energetické chudoby. Bylo zjištěno, že 40 % potřebných podporu nečerpá (starší osoby bez schopnosti vyřídit administrativu či osoby, které se ostýchají o finanční výpomoc požádat). Navrhl zřídit specializované pracoviště na krajském úřadě, V. Schrek nedoporučil saturovat na krajské úrovni činnost vlády, MPSV a Úřadu práce.

Š. Kubátová: potvrdila, že Úřad práce poskytuje poradenství všem, kdo o něj požádají.

R. Dvořák: doporučil, aby kraj sdílel na svých informačních platformách tuto informaci – aby lidé věděli, kam se mohou o pomoc obrátit.

Bude osloven D. Kadečka s žádostí, aby na centrální úrovni apeloval na vládu k přijetí nápravných opatření. Je nutné odstranit bariéry v čerpání dávek a provést kroky k nápravě, aby finanční podporu dokázalo čerpat co nejvíce osob.

Š. Kubátová: doplnila, že MPSV připravuje ve spolupráci s Úřadem práce digitalizaci příspěvku na bydlení, bude spuštěno od 1. 7., Úřad práce vytipuje cílové skupiny, které jsou schopny digitální žádosti podávat.

J. Hrb: stoupající ceny energií, zejména plynu, souvisí s válkou na Ukrajině, už na podzim 2021 bylo jasné, že bude obrovský problém také s elektřinou (emisní povolenky a obchodování s nimi). Obchodování na burze s emisními povolenkami může vést k insolvenční firem (výrobci musí mít obrovské cashflow, aby mohly energie obchodovat). Aktuálně je predikovaná pětina obyvatel, která padne do energetické chudoby, ale vývoj do budoucna může být ještě horší.

V. Novotný: předsedkyně Evropské komise zopakovala, že na obchodu s emisními povolenkami nehodlá nic změnit. Například Žďár nad Sázavou je napojen na ŽĎAS, ten musí nakupovat emisní povolenky a zadlužovat se, což se promítá do ceny.

J. Antonů: Poděkoval kraji za aktivní přístup k budování vysokorychlostní tratě. Některými osobami je tento záměr zpochybňován, ale pro budoucí dopravu bude mít zásadní význam. Bylo zjištěno, že rychlík na trati Brno – České Budějovice – Plzeň se pohybuje na Vysočině průměrnou rychlostí pouze 54 km/h.

MŽP má v blízké době vydat souhlasné stanovisko k záměru, poté může Kraj Vysočina začít projednávat změnu územního plánu.

Zahájení prací je plánováno už v roce 2025.

J. Antonů: Poděkoval za dlouholetou spolupráci v RHSD, jako zaměstnanec banky zastupoval odborový svaz peněžnictví, z důvodu změny pracovní pozice svoje působení v RHSD ukončí.

J. Hrb: dotaz k opravě komunikace z Hrotovice do Slavětic – jestli bude po ukončení opravy silnice č. 152 mezi obcí Slavětice a křižovatkou se silnicí č. 399 (tzv. hrotovickou křižovatkou) následovat výstavba kruhového objezdu na křižovatce silnic č. 152 a 399; pokud ano, v jakých termínech a jaké budou objízdné trasy.

R. Krupičková předá dotaz odboru dopravy a silničního hospodářství, J. Hrb obdrží odpověď.

Další jednání Plenární schůze – **podzim 2022** – termín stanoví Předsednictvo.